

-

ACTA

Reunió de la Comissió Consultiva del Parc del Garraf

Data: **Dimarts, 9 d'octubre de 2018**
Hora: **17.00 h Reunió de la Comissió Consultiva**
Lloc: **Centre d'Estudis del Mar (CEM)
Passeig Marítim, 72, 08870 Sitges, Barcelona**

Presideix la reunió: **Sra. Joana Barber Rosado**

Secretari: **Sr. Santi Llacuna i Claramunt**

Ordre del dia:

1. Lectura i aprovació de l'acta de la reunió anterior
2. Informe de gestió 2018
3. Torn de paraules

Desenvolupament de la sessió.

S'inicia la reunió a les 17.00 hores.

Dona la benvinguda als assistents la Sra. Flora Portas al Centre d'Estudis del Mar com a punt de trobada de la Comissió Consultiva.

La Sra. Joana Barber li agraeix que s'hagi ofert un Centre com aquest per realitzar la reunió ja que és un referent d'estudi marí del territori

1. Lectura i aprovació de l'acta de la darrera reunió

S'aprova l'acta de la darrera reunió celebrada el dia 19 d'abril al Museu de Gavà.

2. Informe de gestió 2018

A continuació pren la paraula el Sr. Llacuna qui comenta que s'ha realitzat la reunió amb els representants de les diferents d'àrees privades de caça que estan dins de parc per explicar la situació de la població de senglar a partir de la informació que ens faciliten ell amb la llibreta de les colles senglanaires. El tècnic de l'empresa Minuartia comenta que darrerament ha empitjorat l'estat sanitari dels exemplars, s'han acostumat a tombar els contenidors i hi ha hagut un descens de les captures. També es manifesta la major presència del cabirol en un bon nombre de batudes

Vers infraestructures i xarxes de camins, cal destacar l'informe tècnic que va elaborar l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya que estudiava la possible inestabilitat de les pedres i talussos de l'eix Rat Penat i Plana Novella. L'Oficina Tècnica d'Acció Territorial de l'Àrea d'Espais Naturals redactarà el Projecte de Treballs de Millora i Estabilització d'aquests talussos. També aquesta oficina redactarà el projecte de millora del ferm de la pista de Plana Novella a Begues.

Vers l'eix viari de la Fassina a Quatre Camins destaca que el tractament amb polímers per estabilitzar-ho no va donar el resultat esperat i es valora una nova intervenció amb el mínim cost pel Parc. També s'ha millorat l'accés del Coll de la Fita a la Plana Novella. A tot això s'hi ha d'afegir els desperfectes de diverses pistes degut als aiguats que hi va haver als últims mesos.

Destaca també les millores en la senyalització de les pistes d'accés restringit i la tasca continuada del sabotatge dels cadenats per accedir-hi. També s'ha procedit a millorar els ancoratges dels contenidors de la carretera de les costes i retirar les deixalles d'alguns dels aparcaments de la mateixa via. Recorda el continuat trencament de la tanca protectora de Jafre i la intrusió dins la zona restringida.

També esmenta que a través de l'Obra social "la Caixa" s'ha executat i s'està executant el Pla d'actuació per a la millora de masses forestals i recuperació de pastures per un import de 80.000€, que es van iniciar a la Finca de Mas Quadrell amb una aclarida de plançoneda mitjana alta.

Destaca l'ampliació i millora de les zones de pastures, millora de l'hàbitat d'espècies faunístiques pròpies d'espais oberts, trencament de la continuïtat del combustible forestal (prevenció d'incendis) i millora del paisatge, mitjançant un mosaic agroforestal, etc.

Quant als camps de pastura s'ha iniciat el llaurat de camps existents a les finques de Vallgrassa, les Mesquites i Can Vendrell (Jafre) per millorar l'estructura i textura del sòl, ja que s'adobarà amb fems i se sembrarà amb barreja de llavors adients per aquest entorn.

S'informa del nou projecte de Restauració del dipòsit controlat de la Vall d'en Joan amb la incorporació de millores paisatgístiques òptimes per a millorar la biodiversitat de la fauna del Parc i evitar l'entrada d'aigua al vas de l'abocador i així disminuir el volum de lixiviats.

Respecte al Pla de conservació del patrimoni natural i de la biodiversitat del Parc val a dir que s'estan duent a terme, en la mesura de les possibilitats, amb personal propi i contractat, diferents estudis de seguiment; en concret el seguiment de la migració s'ha realitzat aquesta tardor i, tal i com com s'ha vingut fent aquests últims anys, l'activitat està oberta a tots els públics ja que es tracta d'una tasca pedagògica.

També s'han realitzat reunions amb els membres de la guarderia del parc per millorar la comunicació vers els seguiments que es duen a terme com el del seguiment de fauna, especialment, de rapinyaires i ratpenats i florístiques tant a nivell d'espècies invasores com protegides.

Els guardes del Parc han fet un seguiment de la zona cremada al terme de Vilanova l'any 2012 establint unes parcel·les i posant de relleu que el recobriment de l'estrat arbori no és molt alt però en conjunt el recobriment està entre el 50 i el 100% amb una alçada dels pins al voltant d'un metre.

Vers el seguiment de la tórtora comú es van realitzar uns transsectes on s'han comptabilitzat 69 espècies amb una riquesa per jornada de 32 a 47 espècies. També manifesta la preocupació per la presència de la papallona de boix en algun dels indrets del Parc.

També s'han fet reunions amb els responsables d'ADIF vers alguna actuació a la façana litoral en la qual s'ha avaluat l'impacte que pot tenir sobre la flora i la fauna. S'han fet diferents reunions i visites d'obra conjuntament amb tècnics de la Generalitat. En aquesta mateixa zona també aquest estiu s'han donat uns episodis de males olors a la zona de la Falconera i poble del Garraf intuïnt una possible relació amb el dipòsit controlat de la Vall d'en Joan. Responsables de l'AMB estan seguint l'incident.

En l'apartat de desenvolupament, destaca la feina que ha dut a terme l'Escola d'Hosteleria de Castelldefels dins el Programa Parc a taula, i també les Jornades que es

van realitzar al novembre a la Llotja dins el títol “Denominació d’origen, terra i mar” en la qual, a part de debats i intercanvis, va haver una degustació de cuina.

El **Sr. Roget** comenta que aquest passat estiu, en el marc del conveni existent entre l’Obra Cultural de l’Alguer i la mateixa Diputació, s’han dut a terme dos recitals de poesia dins del programa Poesia als Parcs, al Parc de Port Comte i al Parc Nacional de l’Asinara, i a l’Alguer s’ha inaugurat una nova exposició sota el comissariat de Brancal d’Art, que és qui du a terme la gestió indirecta de Vallgrassa, Centre Experimental de les Arts. L’acte va ser presidit per la Consellera de Cultura de la Generalitat, el diputat adjunt d’Espais Naturals, l’alcaldessa de Begues, així com pel regidor de Medi Ambient de l’ajuntament de l’Alguer, i el President de Obra Cultural, entre d’altres representants. En el mateix marc, es va dur a terme una recepció institucional a l’ajuntament de l’Alguer, on l’Alcalde de l’Alguer va rebre a tots els representants de les institucions catalanes, i en la que es va reafirmar la voluntat de reforçar els lligams existents.

Paral·lelament, es va produir una reunió de treball entre els representants del Parc de Porto Conte i del Parc del Garraf, diputat i alcaldessa, on es va concretar la voluntat de desenvolupar un programa d’activitats específic pel desenvolupament de l’agermanament existent entre els dos Parcs.

D’altra banda, es dona continuïtat, un parell d’anys més, al conveni amb la Fundació Miquel Agustí per donar a conèixer la varietat d’espigalls del Garraf.

El **Sr. Llacuna** continua comentant la col·laboració amb la Fundació Miranda vers l’activitat de pastura al Parc per part de cavalls i ponis que han d’ajudar a disminuir combustible i a obrir espais en el territori. Aquesta experiència va donar la possibilitat de fer una comunicació a les Jornades d’Esparc a Cangas de Onís. Es va destacar com a dada que els 31 cavalls que van estar a l’hivern i a l’inici de la primavera van menjar unes 72 Tm de cànix. La presència de cavalls també ha fet que en algun indret com és a la zona de l’Esquerrà conjuntament amb caçadors s’hagi pogut extreure aigua d’un pou per abeurar els animals amb la instal·lació d’unes plaques fotovoltaïques i una bomba.

La Certificació en la Carta Europea de Turisme Sostenible comporta un treball continu en els grups de treballs entre tots els membres que formen part del Parc, des d’entitats, ajuntaments i resta de membres.

Amb el suport de la Federació Catalana d’Espeleologia i el Consell Català de l’Esport s’han col·locat els rètols a la zona d’escalada de la Falconera i d’altres avencs.

S’ha establert contactes amb el consistori de Sitges per millorar l’accés al Parc des de l’estació del Garraf tant a nivell de senyalització com de millora de la informació per part d’ADIF

També s’ha iniciat l’estudi de freqüentació de visitants del parc a través d’enquestes i comptatges que es fan en dies determinats en diferents indrets del Parc. Amb això, s’aconseguirà tenir el nombre aproximat d’usuaris anuals d’aquest espai natural. A Vallgrassa, CEA i Begues, es va presentar la exposició anomenada “ Em queda la

mirada”, tribut visual al poeta Blas de Otero, que es va inaugurar el passat mes de maig a Orozko (Biscaia), i que es va traslladar posteriorment a dues sales de Bilbao.

Aquesta exposició col·lectiva d'artistes catalans i bascos, comissariada per Vallgrassa, CEA, compta amb la col·laboració, entre d'altres de la mateixa Diputació i Ajuntament, així com de la Fundació Blas de Otero, Ajuntament de Orozko i Diputació Foral de Biscaia. Per a l'ocasió, una extensa delegació basca va ser present a Catalunya, i s'han establert ponts de contacte i col·laboració entre els pobles de Begues i Orozko.

El proper mes de març del 2019, serà presentada a Barcelona.

Quant a les millores d'equipaments destaca un parell d'indrets: per una banda, les millores en el sanejament de les aigües d'infiltració a Vallgrassa, i, per una altra, a la Pleta la instal·lació d'un dipòsit d'inèrcia per millorar les comunicacions.

També s'ha presentat un nou element a modus de tòtem per a instal·lar al Parc, com a prova pilot, per a oferir la possibilitat de recàrrega de mòbils, bicicletes, WiFi i fins i tot un DAE per a auxili en cas d'emergència cardíaca.

4. Torn de paraules

El **Sr. Herrera** comenta que “En els primers mesos de l'any 1974 l'Ajuntament de Barcelona presenta públicament el projecte executiu de construcció del nou abocador de brosses del massís del Garraf. El Dr. Ramon Folch i Guillèn i el Dr. J.A. Herrera i Sancho, conjuntament amb d'altres professors de la Facultat de Geologia i la de Biologia de la Universitat de Barcelona, varen crear un Grup de Treball sobre les possibles conseqüències de contaminació del projectat abocador del massís del Garraf. Cap a finals d'aquell any, el Dr. Herrera, que representava llavors a la Secció d'Espeleologia científica del Centre d'Estudis del Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú, va presentar una ponència al “IV Simpòsium de Bioespeleologia” (s'annexa portada) celebrat a la ciutat de Barcelona, sota el títol: “ L'abocador de brosses del Garraf i les seves possibles conseqüències bioespeleologies ” (<http://dibapn.orex.es/bib/3370>) i en què s'exposaven possibles evidències científiques sobre la contaminació de les aigües subterrànies del massís i la probable contaminació per gasos als avencs més propers entorn a l'abocador projectat.

En el decurs de les darreres dècades, s'ha comprovat la contaminació per metà dels avencs més propers a l'abocador, així com que cada vegada que es produeix un fort aiguat al massís, a les 24 hores següents, la desembocadura del riu subterrani de la Falconera experimenta un plomall de turbulència que pot endinsar-se entre 1 i 2 milles mar endins acompanyat d'una forta olor a sulfhídric que ocasiona les queixes repetides dels veïnats del Port Ginesta (Les Botigues de Sitges) i del poble costaner de Garraf (Sitges). En aquest sentit es proposa a l'administració titular i gestora de l'abocador del Garraf (l'AMB) que malgrat disposa de laboratoris propis de reconegut prestigi i homologats per exigents normes de qualitat de la UE, en pro de la transparència administrativa i de la no conveniència que sigui el mateix titular i gestor públic qui es faci a ell mateix les analítiques de possible contaminació i seguiment, s'encarregui a un reconegut equip d'especialistes: hidrogeòlegs, hidrogeoquímics i d'altres especialitats

afins, de les diferents universitats catalanes, d'establir un protocol de control i de seguiment, així com l'establiment d'una xarxa de diferents punts de mostreig i control, que permeti demostrar si existeix, o no, causa – efecte entre les possibles infiltracions de lixiviats per pèrdues accidentals en la impermeabilització de l'abocador, les fortes pluges i la contaminació del riu subterrani de la Falconera. En cas que es demostrï aquesta vinculació caldrà dissenyar un complex protocol de mesures ambientals correctores i valorar, en base a l'evolució en el temps i en l'espai de les diferents concentracions de contaminants seleccionats, si l'abocador es troba en fase avançada de mineralització o, pel contrari, són encara creixents i caldrà fer estimació i pronòstic de quan començarà aquesta mineralització definitiva. En aquest sentit, el Dr. Herrera es mostra predisposat a col·laborar amb el futur equip d'experts universitaris en aquelles tasques que es consideri adient la seva participació”

NOTA:

Per una errada de transcripció a l'època i a última hora de l'editorial, doncs a la Facultat de Biologia era comú llavors (al 1974 no existien els ordinadors personals) enviar les correccions manuals a tinta negra (xina a ser possible) sobre galerades prèviament mecanografiades i que s'intercanviaven diverses vegades a través del correu postal ordinari, l'autor per estalviar espai va identificar els possibles gasos emesos a tot el text com a CH₄ (fórmula química abreujada), tanmateix, però, l'equip de redactors de l'editorial, per possible ommissió de consultar a l'autor davant del dubte, i malgrat ser correctors molt reconeguts del món universitari de les lletres, el varen confondre com a NH₃ i el varen traduir com a “amoníac” en comptes de metà, que era el gas correcte. Això es va advertir en el moment de la presentació i lectura pública de la comunicació en el Simposi pel propi autor, doncs ja s'havien publicat i repartit entre els assistents les comunicacions de la major part del ponents. Així, a la publicació, i al llarg de tot el text de gairebé 10 pàgines, cada vegada que surt la paraula “amoníac” cal transformar-la en el gas correcte: “metà”.

El **Sr. Lluch** com a responsable del seguiment dels cavalls comenta la gran feina que fan els cavalls vers la millora del paisatge especialment els ponis que no només es mengen el càrritx sinó que l'arrenquen. També comenta la importància que té poder aprofitar l'aigua de la pluja per mantenir basses temporals per a la fauna.

La **Sra. Barber** comenta que vers la papallona del boix també està present en altres parcs com és el de Guilleries. Aprofita per comentar als assistents que per les properes comissions si ho creuen convenient proposin algun tema per tractar dins el marc de la Consultiva.

El **Sr. Herrera** recorda les continues reunions i la feina feta vers el nou Catàleg del Paisatge del Penedès.

El **Sr. Porcel** també recorda la feina feta des de la FCE vers el seguiment de la qualitat de l'aire dels avencs i la possibilitat de col·laborar en tasques de seguiment.

Finalitza la reunió a les 19:30 hores.

ANNEX: Relació d'assistents a la reunió

Nom i cognoms	Càrrec	Ajuntament / Entitat
Josep Raventós	Tècnic Medi Ambient	Ajuntament d'Olivella

Flora Portas	Cap Centre d'Estudis del Mar	Diputació de Barcelona
Enric Porcel Caro	Cap Departament d'Ecologia.	Federació Catalana Espeleologia
Josep M ^a Comas	UME Responsable Natura	UME Gavà
Josep Antoni Herrera Sancho	Vicepresident	Institut d'Estudis Penedesencs (IEP)
Rúben Hernández	Coordinador Edulis	Edulis
Carles Lluch	Responsable	Fundació Miranda
Joan Camps	Pagès	Olivella
Elisenda Fierro	Secretaria	CEB
Josep Raventós	Tècnic Medi Ambient	Ajuntament d'Olivella
Joana Barber	Cap d'Oficina Tècnica de Parcs Naturals	Diputació de Barcelona
Xavier Roget	Cap de la Direcció Territorial Occidental	Diputació de Barcelona
Santi Llacuna	Director Parc Garraf	Diputació de Barcelona